

Danske Psykiateres og Børne- og
Ungdomspsykiateres Organisation

Dansk Psykiatrisk Selskab

Dato 30.09.2010

ØNSKER OG FAKTA OM PSYKIATRI

Ønsker

DPBO og Dansk Psykiatrisk Selskab ønsker en samlet national handlingsplan for dansk psykiatri, finansieret over finansloven.

Det er uholdbart at lade behandlingen af psykisk syge afhænge af, hvor mange penge der er i årets satspuljemidler. Det giver ikke mening at skelne mellem de tilbud, somatiske og psykisk syge får.

Psykiatrien bør ligestilles og integreres med somatikken som et lægeligt speciale i planlægning af sundhedsressourcer.

Psykiatriske undersøgelser og udformning af en behandlingsplan skal altid forgå ved en ansvarlig speciallæge og kan ikke uddelegeres til andre faggrupper.

Som et naturligt led i ligestillingen mellem somatiske og psykiatriske patienter er det oplagt i højere grad at tænke psykiatrien ind i de kommende nye strukturer i sundhedsvæsenet. Fx i akutplanlægning, hvor det er vigtigt, at psykiatri og somatik har mulighed for et tæt samarbejde, fordi mange patienter lider af både fysiske og psykiske sygdomme.

Indlagte patienter skal sikres en ordentlig og værdig behandling – uden for tidlige udskrivninger - indtil de er raske nok til, at det ambulante system kan tage over. Der skal være en sikker overgang mellem indlæggelse og ambulante behandling/speciallægepraksis, så patienter ikke skal vente i flere måneder på forsat behandling.

Tvang i psykiatri kan være nødvendig, men tvangen skal mindskes – og vil mindskes, hvis ressourcerne bliver flere, inkl. ressourcer til løbende uddannelse og supervision af personale, så de kan håndtere svært psykotiske og aggressive patienter med mindste mulig tvang. Gennembrudsprojektet har givet gode resultater med få ressourcer.

Der er stort behov for at øge midlerne til hurtige og effektive undersøgelser og behandling af førstegangs psykisk syge samt vedligeholdelse og forebyggende behandling af kronisk psykisk syge.

Et vigtigt led i behandling af personer med psykiske sygdom er de praktiserende speciallæger i psykiatri. Der var i 2009 150 fuldtids-praktiserende speciallæger i psykiatri med overenskomst med regionerne, som behandlede 56.562 personer og 16 praktiserende børne- og ungepsykiatere, som behandlede 3760 børn og unge. En prioritering af flere ressourcer til dem - med en nytænkning og modernisering af behandlingsmuligheder i samarbejde med Danske Regioner - vil være et væsentligt løft til at øge kapaciteten.

Sociale omkostninger bør skilles fra lægelige psykiatriske behandlingsudgifter. Derved vil beregningen af udgifter til psykiatrisk lægelig behandling fremgå tydeligere.

Fakta

Hver gang den somatiske del af sundhedsvæsenet i perioden 2000 til 2009 har fået tilført 30 kr. ekstra, har psykiatrien kun fået 10 kr.

Ifølge regeringens finanslovsudspil bliver satspuljen, hvorfra udviklingsprojekter i psykiatrien bliver finansieret, skåret fra knap en mia. kroner til godt 300 mio. kroner. Formanden for Danske Regioner, Bent Hansen, siger til bl.a. Dagens Medicin, det får direkte konsekvenser for psykiatrien.

Ressource-flytningen til retspsykiatrien går ud over dem, der er så syge, at de selv risikerer at ende i kriminalitet. Flere patienter ender i retspsykiatrien efter kriminalitet (stigningen er 14 pct. om året), og patienterne bliver i stigende grad indlagt via dom eller tvang. Hvis den valgte politik fortsætter, er realiteten, at de ansvarlige utilsigtet producerer retspsykiatriske patienter frem for at give mulighed for at undgå mange ulykkelige hændelser.

Modsat manges antagelser kan de fleste psykiske sygdomme behandles. For alle psykiske sygdomme gælder, at hurtig og effektiv behandling afkorter sygdomsperioden og bedrer prognosen. Mange psykiatriske patienter kan ved vedligeholdende og forebyggende behandling undgå tilbagefald af sygdomsfasen og forblive helt eller delvis erhvervsaktive.

PSYKIATRIEN I TAL

250.000 danskere lider af depressioner, 250.000 af angsttilstande, 75.000 af spiseforstyrrelser og 40.000 af psykoser.

Psykiske sygdomme koster årligt samfundsøkonomien 55 milliarder kroner, skønner Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.

Ifølge Danske Regioner har psykiatrien et efterslæb på to mia. kr. i forhold til somatikken.

Budgetterede besparelser i regionerne i 2011

Hvis de nuværende budgetforslag for 2011 som ventet bliver vedtaget uden voldsomme ændringer, står psykiatriområdet til at blive beskåret med 48 millioner kroner i Region Hovedstaden, 10 millioner i Region Sjælland og 12 millioner i Region Midtjylland alene næste år. (Kr. Dagblad 9. september 2010)

146 fuldtidsstillinger forsvinder alene på Sct Hans

Lukning af Vesthospitalet og Region Hovedstadens planer om at satse mere på ambulans behandling betyder, at 146 fuldtidsstillinger på det psykiatriske hospital Sct. Hans i Roskilde forsvinder. Pr. 1. januar nedlægges 40 sengepladser, mens 45 pladser nedlægges midt i 2011. / September 2010

Borgere i behandling

Borgere i behandling på voksenpsykiatriske afdelinger i 1. og 2. kvartal 2010/ I alt hhv. 55.615 og 55.953/ Danske Regioner

Borgere i behandling på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i 2010/ I alt hhv. 10.211 og 10.548

Ventelister- Voksne

I voksenpsykiatrien er ventelisterne vokset med 12 pct. i forhold til 2009, så nu 5.108 borgere venter på behandling eller undersøgelse i forhold til 4.525 sidste år på trods af, at voksenpsykiatrien har fastholdt det samme aktivitetsniveau som i 2009.

Regionerne har i 2010 henvist 53 voksne patienter og 326 børn og unge til undersøgelse og behandlinger på private sygehuse og klinikker./ Danske Regioner september 2010

Ventelister- Børn- og Unge

Børne- og ungdomspsykiatrien har i 2010 udvidet sin kapacitet med 10 pct., så den i 1. halvår behandlede næsten 1.000 flere patienter end i samme periode i 2009. Den øgede aktivitet har kun haft ringe effekt på ventelisterne. I øjeblikket står 2.913 patienter på ventelisten med et behov for en behandling eller undersøgelse i børne- og ungdomspsykiatrien. Det er en stigning på godt 10 procent i forhold til 2.620 børn og unge, som ventede sidste år./ Danske Regioner september 2010

Sengepladser

Alene mellem 1996 og 2007 faldt antallet af senge i voksenpsykiatrien med over 1000, fra 4121 til 3078.

Førtidspension

Lidt over halvdelen af alle dem, der fik tilkendt førtidspension i første kvartal af 2010, fik det på grund af en psykisk sygdom. Og andelen er stigende: I første kvartal 2005 fik kun 40 procent førtidspension på grund af en psykisk sygdom. Stigningen er sket samtidig med, at antallet af tilkendte førtidspensioner faldt med fire procent i forhold til første kvartal 2009./ Ankestyrelsen juni 2010

Udviklingen af nye behandlingstilbud i speciallæge- praksis stoppet

Region Hovedstaden har netop stoppet udviklingen af to nye behandlingstilbud hos praktiserende speciallæger i form af gruppebehandling med mindfulness og psykoeducation, selv om det er dokumenteret, at disse behandlinger både er økonomisk kosteffektive og nyttige i forhold til at forebygge tilbagefald af depressioner og angst samt til at lære ADHD-patienter teknikker til at forbedre deres livskvalitet.

I Region Midt har praktiserende speciallæger i psykiatri søgt om at forbedre deres behandlingstilbud inden for de sidste 2 år ved at indgå nye §3 aftaler med regionen, men også deres ansøgning er afvist.

Danske Psykiateres og Børne- og Ungdomspsykiateres Organisation

Poul-Erik Carlsen

Formand

21937971

pec@dadlnet.dk

Jette LaBianca

Næstformand

21729721

jlb@dadlnet.dk

Dansk Psykiatrisk Selskab

Anders Fink-Jensen

Formand

Direkte: 35 45 62 12

anders.fink-jensen@regionh.dk

BERTEL HAARDERS ARGUMENTER Regeringen har løftet det psykiatriske område med 600 mio. kr. ekstra om året i faste priser i forhold til før regeringsskiftet i 2001. Dertil kommer midler fra satspuljen, som i år betyder, at der er i alt 740 mio. kr. mere i år. Til næste år vil der være 889 mio. kr. ekstra fra satspuljen – hvortil kommer eventuelt nye midler fra efterårets forhandlinger. At der er tilført flere penge ses også af regionernes samlede udgifter til psykiatrien, som opgjort i faste priser er steget fra 6,0 mia. i 2001 til 6,7 mia. i 2009 svarende til ca. 12 pct. Pengene bliver bl.a. brugt til at styrke børnepsykiatrien med flere sengepladser og mere personale. I øjeblikket bliver langt flere børn henvist, og selv om børnepsykiaterne behandler flere end nogensinde før, kan de ikke følge med de mange henvisninger. Heldigvis har mange af de henviste børn ikke brug for videre behandling på psykiatriske hospitaler, men behov for ekstra støtte i skole og hjem. (Bertel Haarder, indlæg i Dagens Medicin september 2010)

DANSKE REGIONERS VISIONER: Danske Regioner har i 2009 formuleret følgende otte visioner for "En psykiatri i verdensklasse" :

Vi vil øge danskernes viden om og forståelse for psykisk sygdom

Vi vil være bedre til at forebygge

Vi vil behandle alle med behov for psykiatrisk hjælp

Vi vil gøre psykiatrien mere tilgængelig

Vi vil helbrede flere

Vi vil mindske overdødeligheden blandt mennesker med psykisk sygdom

Vi vil have den nødvendige teknologi og velfungerende fysiske rammer

Vi vil have hænder nok og bruge dem bedst muligt

LEDER I DAGENS MEDICIN : GIV PSYKIATRIEN EN HÅND "Somatikken er gennem 20 år blevet stadig mere produktivt. Der leveres mange, mange flere behandlinger nu. Bevillingerne er sandelig også blevet forøget, men ikke nær i samme takt som produktionen. Danmark har fået valuta for pengene. Men det er intet imod, hvad psykiatrien har leveret. Antallet af behandlinger er med et slidt udtryk eksploderet. Væksten er også langt højere end for somatikken. Samtidig er bevillingerne ikke vokset i nær samme takt. Hvis Danmark har fået valuta for pengene på det somatiske område, så har psykiatrien givet Danmark platin. Det er kendsgerninger, ingen kan benægte. Psykiatriens præstation er fantastisk. Det må alle erkende. Ja, den er så fantastisk, at den er temmelig meget for fantastisk. Mens produktionen stiger brat, stiger bevillingerne kun marginalt, og derfor falder det beløb, som er til rådighed for den enkelte psykiatriske patient dramatisk. Bertel Haarder har allerede besluttet sig for, at psykiatrien ikke er underprioriteret. Det er hans påstand. En af hans forklaringer er, at den omdiskuterede behandlingsgaranti har haft nedprioritering af psykiatrien til følge. Og at psykiatrien desuden har den ulempe, at man ikke kan operere psykiske sygdomme væk som et dårligt knæ. Mon ikke psykiatrien alligevel har brug for fokus." Kr. Lund, chefredaktør , Dagens Medicin , 17. september 2010